

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Florus Biblicus Seu Narrationes, Ex Veteri Testamento
Selectæ**

Pexenfelder, Michael

[S.l.], 1711

XII. Abrahamus Ismaële[m] gignit ex ancil. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64523](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64523)

ABRAHAMUS ISMAELEM EX ANCILLA

AGARE GIGNIT; ISAACUM EX SARA;
Agarem cum filio ex ædibus eliminat; Isaacum
cum immolat. Gen. 16. 21. 22. Annis M.

2124. 2139. 2163. ante Ch. 1929.

1914. 1890.

Obedientia, si macret suscitatur; si perdit, redimit, nec dat in pericula, nisi ut servet. Cuius exemplum antequam referatur in admirando Abrahami sacrificio, operæ pretium videtur, prius enarrare, quæ de *Agare* & ejus filio *Ismaele*, deque nativitate *Isaaci* divinæ produnt litteræ. Abrahamus igitur suscipit ex *Agare* (polygamis enim tum esse licebat; & *Sara* ultro id consilij marito dederat, ut famulam in thalamum, longo tempore sterilem, superinduceret) *Ismaelem*. Cæterum *Agar* ferens uterum, nesciit suam intra fortunam se continere; corpore tumuit, animoque. Hinc insolentior fieri in dominam, nulladum prole fecundam; nam ea tempestate, ut summum erat probum sterilitas; ita decus maximum, fecunditas. Indignè tulit insultationem ancillæ domina; potestate igitur à marito accepta, non prius *Agarem* exagitare destitit, quam ipsa profugeret ultro in solitudinem. Siti fatigatam & itinere, revocat DEUS per Angelum. Regreditur eò, unde fugerat, parit filium, nomen ei *Ismaelis* (hoc est *Exauditio DEI*) imponit. Matrem quippe meroribus afflictam, perque deviam

non sine multis ad cœlum suspiriis errantem, exaudivit Deus, pollicitus innumerabilem posteritatem ex ejus progenie subnascituram; inde namque *Agareni* (nempe ab Agare vocati) vulgò *Saraceni*, (nam posteri à Sara malebant se appellare) sunt exorti. Decimum quintum jam annum, thori maritalis confortem toleravit Sara, utique haud paullo modestiorem à reditu, quippe ad id instructam ab Angelo; cùm DEUS Saræ, quanquam annis provectæ, matris impertiturus honores, fœcunditatem contulit. Genuit filium ætatis anno nonagesimo, cùm Abrahamus ageret centesimum. Nomen puero ab inexpectata lætitia inditum; *Isaacus* enim *Risum* significat. Aliquantò post tempore oblata est Saræ occasio, Agaris & Ismaëlis domo exigendi. Ismaël namque majores, quam pro filio ancillæ, spiritus conceperat, seque pro hærede & primogenito gerens, cœpit Isaacum, tum quinquennem, despiciatui habere, ejusque imbecilli ætati illudere. Id sibi non ferendum existimans Sara, accedit maritum, postulat, ut ancillam cum filio eliminet domo. Durius id accipienti Abrahamo, DEUS autor accessit postulationis uxoriæ. Abrahamus igitur, cui nihil erat antiquius, quam voluntati divinæ obtemperare, dimittit abs se Agarem ac Ismaëlem, tum quidem pane tantum & aquâ instructos; curam tamen, ut par erat, eorum haud quaquam deponit, sed mox à discessu, necessaria subministrat in solitudine (cui *Berabeæ* nomen) degentibus. Cæterum in locis solitariis oberrantibus vires aliquando & penus defecerunt, præsertim aqua. Adolescentem (viginti annorum erat) vehementia sitis tanta accendebat,

D

ut

at languidum corpus non amplius sustentare valens
 subter arborem abijceret ; excussit suprema neces-
 sitas tam matri lacrymas quàm filio. Numinis
 opem uterque flens implorat ; nec incassum. Nam
 & Angelus è coelo submissus , puteum siticulosum
 ostendit, & sui matrem officij commonefecit. Eo
 in loco diutiùs sunt commorati, hinc Abrahamo
 eorum curam gerente ; inde Ismaële sagittis vena-
 tionem exercente, vitamque agrestem ac ferocem
 ducente. Hunc in modum liberata Sara domestica
 molestia, tantò Isaacum educabat diligentiore cu-
 rà, quantò majores in eo spes repositas, ex oraculis
 divinis sciebat. Sed, ô mira DEI consilia ! Affli-
 ctione non simplici defunctis, haud paullo difficilius
 virtutis experimentum subeundum fuit tunc, cum
 Isaacum, lumen oculorum, columnen domùs, solaci-
 um & præsidium senectutis, spem posteritatis, in
 ipso ætatis flore (quintum & vigesimum agebat an-
 num) victimam sibi depoposcit Deus. Rei gestæ
 pathos exactiùs paullo prosequemur. Fortè no-
 cturnæ se quieti commiserat Abrahamus ; cum vox
 è coelo ad aures allabitur, quâ jubetur *rollere* filium,
 quem è Sara grandæva susceperat, *unicum*, concu-
 lum, gaudium, delictum parentum : eumque ma-
 nibus suis jugulatum, DEO hostiam immolare, in
 eo monte, qui designandus esset à Numinis inter-
 prete Genio. Novum imperium, & antehac inau-
 ditum, meritòque paterna viscera concussurum.
 Erat hoc, non filij modò, sed parentis quoque ju-
 gulum petere. Quid hinc Abrahamus ? num vel vo-
 ci coelesti ; vel suis ipsè fidem auribus non adhibet ?
 num de cruento mandato dubitat, disputatue ? Ni-

hilminùs. Naturam priùs exuit, quàm obsequium. Satis fuit, imperâsse; parat manum operi, pedes itineri. Non dubitavit credere, quando filius promittebatur; haud trepidavit offerre, cum exigebatur. Qualis religio credentis, tale fuit obsequiû obtemperâtis. Nihil cunctatur in negotio tam luctuoso; sumò confurgit manè, accingit se profectio, nulla rei mentione uxori factâ, ne lamentis moram inijceret festinanti voluntati: parat necessaria sacrificio; comitem ire jubet Isaacum. adjungit duos è servulis, qui que baiulus sit lignorum & foculi, asellum.

Triduò aberat mons, quem cœlum monstraverat; nomen monti *Moria*, plures in colles distincto; quorum qui Orientem respexit, *Sion* appellabatur; qui Occasum, *Golgotha*, postea *Calvaria* dictus; qui Septentrionem, *Acra*. Ex *Moria* quia longè latèque prospectus patebat, ei *Terra visionis* nuncupatio est facta. Ad ejus montis radicem, quò bidui itinere ventum est; jussi servi cum jumento subsistere; lignorum fascis in Isaaci humeros transfertur; parens foculum ferens, & gladium, cum filio viam in montis usque jugum pergit. Quis jam explicet, quibus tum affectibus paternum pectus misceretur, dum intuetur innocentis vultum filij, nihil triste suspicantis, & mox genitoris manu morituri? Quot patris hîc taciti gemitus, quot anhelitus, quàm graves? qui mutui aspectus? quid ultima filij in montis ascensu interrogatio: *Pater mi, ubi est victima holocausti?* quo demum colore vultûs, quo sensu animi, suum illud pronunciavit: *DEUS eam sibi providebit, fili mi.* Quid porrò in superando jugo, per unias spatium diei secum volvere potuit afflictis-

simus pater? Ergo sacrificiō filium sibi dari præcipit
 DEUS, in cuius funere parentum mœstissima orbis-
 tas; cum quo spes promissorum decollat nepotum.
 Ubi propagatio, numerō cum stellis certatura? hic
 precum mearum fructus? hæc pij generis immen-
 sitas? Jam illi jungenda uxor, jam dulces suscipien-
 di liberi, & iubetur interfici? an parricida ut essem,
 factus sum parens? pro tædis nuptialibus funestum
 accendam rogam? an *Risus* hic meus; quem cœle-
 stes Genij Mambraea sub quercu prædixere? hoc
 meum est gaudium? Quid ad hæc sacra conjunx?
 quibus oculis aspiciet redeuntem à jugulatione filij?
 illa pueri indoles, illa morum suavitas, illa corporis
 & animi integritas crudeli ferro subijcietur? Mox
 coniectis in filium oculis, ô mea lux, [tacitis suspirijs
 loquebatur] mea vita, quis dabit, ut moriar pro
 te? Tunc membratim concidendus es in holocau-
 stum? tu cremandus in pyra, & redigendus in cine-
 rem, sine reliquijs, quas inferam tumulo? Rursus
 seipso fortior; quid enim? DEO iubenti non pare-
 bo? Illi? datam qui fidem, promissumque non po-
 test fallere. Absit hoc, absit. Mille mihi sint filij,
 mille maçtabo Numini; repetit, quod suum est.
 Cur, quem dedit, non reddam exigenti, cum aufer-
 re possit nolenti? Atque hos inter fluctus ita sibi con-
 stitit viri virtus, ut in spem contra spem pugnans, ne
 gemitu quidem altiore, aut lacrymis tristitiam cor-
 dis exoneraret. Hactenus catastasis; nunc videamus
 catastrophen.

In montis ubi vertice constitere, ara manibus u-
 triusque construitur opere tumultuario, componun-
 tur desuper ligna; nihil restat, quam ut cadatur vi-

ctima. Ibi tum pater (ô acerbum temporis articu-
 lum!) cæleste mandatum exponens filio, Adest, ait,
 hora, Isaace fili, spes unica parentis ac timor: cœli
 munus, mox muneris futurus pretium: adest, in-
 quam, tempus, quô fias patris, imò Numinis æ-
 terni, sic imperantis, hostia. Quem te mihi fœne-
 ratus est puerum, nunc reposcit adolescentem; hoc
 in rogo cremandus es cœlo victima; divinis gere
 morem promptum obsequijs. Quid hîc Isaacus?
 quid aliud, quàm quòd paratissimus in jussa Numi-
 nis, sine querela, sine reluctatione, roboratus animi
 fortitudine incredibili, deponit vestimentum, ascen-
 dit in rogam, procumbit in genua, manus offert ad
 vincula, corpus ad cædem, patri valedicit illacry-
 mans, animam commendat DEO, gladio nudat ju-
 gulum. O fortem mentem! ô animam religiosam,
 & humanis affectibus superiorem! O novum spe-
 ctaculum, ac verè Deo dignum! Uter flebilior, u-
 ter fortior? Sacerdos, an victima? Non percusso-
 ris, non percutiendi variat color: non membra ti-
 more vibrantur, dum vibratur ictus; non demissi,
 non torvi sunt oculi: neuter rogat, neuter formi-
 dat: nec se excusat, aut turbatur. Ille exerit gla-
 dium, iste præbet cervicem ad feriendum, jugulum
 ad fodiendum; cedit affectus pietati, pietas religio-
 ni; medius stupet gladius, nullô impedimentô su-
 spensus. Poterat Isaacus jam mortis horrore exa-
 nimatus, oculis caligine circumfusis concidere.
 Cum ecce vox de cœlo intonat, quæ inhibet filij cæ-
 dem: prædicatque, sat magnum esse captum de Pa-
 triarcha, fidei ac obedientiæ experimentum.

Abrahamus mutaturus hostiam, non mentem,
 dum

dum de succedanea victima circumspicit, post ter-
gum videt arietem, Angelicò utique ministeriò ad-
ductum; quem vepribus implexum corripit, offert-
que holocaustum pro filio, tantò majore utriusq; læti-
tiâ, quantò propius abfuit uterq; à cæde ferenda, & in-
ferenda. Sic Isaacus iterum natus; Abrahamus ite-
rum parens; Actor uterque corollam tulit, spectan-
te cœlo, plaudente DEO, qui veræ cædis progymnaf-
ma meditatus in cæde ficta, eodem in monte tra-
gœdiam exhibebit filium immolando.

NAR. XIII.
NUPTIAE ISAACI CUM
REBECCA.

Genes. 24. Anno Mundi. 2178. ante Chri-
stum 1875.

UXor bona, donum DEI insigne. Quærendi
igitur conjuges non tam conciliatione homi-
num, quàm DEI. Id acturus, & Isaaco qua-
draginta jam annos nato prospecturus de uxore Ab-
rahamus Genitor, negotium dat non lenoni cuiquam,
non parasito, sed Eliezeri, rei domesticæ Procurato-
ri, viro à fide & prudentia commendatissimo. Hunc,
cælò priùs ritè imploratò ire jubet in Mesopotami-
am, natalem familiæ suæ terram, ut sponsam inde ad-
ducat filio, de cognato sanguine; exactò in eam rem
juramentò, de mandatis cum accuratione exequen-
dis. Eliezer imperata gnaviter facturus, accingit se
itineri, seligit è jumentis camelos denos, imponit se,
co-